

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

ORGANISATION

Regionerna Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Uppsala, Västmanland, och Örebro bildar tillsammans Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige och arbetar med att främja sexuell hälsa och rättigheter samt förebygga fall av hiv/STI bland invånarna i våra regioner. Nätverkets syfte är att bidra till samordningsvinster och kunskapsöverföring, ge hiv/STI-frågorna större tyngd, samt finna gemensamma utvecklingsområden.

Kunskapsnätverket består av en arbetsgrupp kallad kärngrupp som utgörs av regionernas hiv/STI samordnare samt en styrgrupp bestående av regionernas smittskyddsläkare. Kärngruppen har under året haft tio arbetsmöten, varav 2 hybridmöten och 8 digitalt. Utöver detta har kärngruppen haft korta avstämningsmöten digitalt på måndagar. Styrgruppen har sammanträtt en gång.

EKONOMI

Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige och dess insatser har finansierats genom medel från respektive region. Ekonomin följs upp kontinuerligt varje månad genom en aktivitetsplan. Totalt beviljades 290 000 kr från respektive region för verksamhetsåret 2025. Därefter planerade kärngruppen årets insatser vilka budgeterades till 580 000: -.

SAMVERKAN

En viktig del i nätverkets arbete är samverkan med andra aktörer. Under 2025 genomfördes insatser i samverkan med bland annat Posithiva gruppen, RFSU Stockholm, RFSL Stockholm. Nätverket har också varit representerat i olika nationella forum, som till exempel temagruppen för Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i nätverket Hälsofrämjande sjukvård (HFS-nätverket), och på möten arrangerade av Folkhälsomyndigheten (kontaktpersondagar för hiv/STI-prevention, samråd och dialogmöten hiv/STI/SRHR).

UTBILDNINGSSINSATSER

Under 2025 genomfördes ett flertal utbildningsinsatser:

Att tala om sexuell hälsa i primärvården

2024publicerade Socialstyrelsen ett stödmaterial riktat till primärvården som ett led i att inkludera frågor om sexuell hälsa i patientmötet. Utifrån det så arrangerade nätverket en inspirationsdag där målgruppen var personal inom primärvård. Två externa föreläsare engagerades, Anna Elmståhl samt Malin Drevstam. Anna presenterade sin studie om läkares erfarenheter av att prata om sexuell hälsa i primärvården. Malin föreläste om psykisk hälsa i relation till sexuell hälsa. Som sista punkt föreläste Karin Johansson från nätverket om vikten av sexualanamnes vid STI-testning. Utvärdering efter insatsen visade ett medelvärde på 4,9 på en betygsskala mellan 1 och 6 samt medianvärde 5,0. Således tolkar nätverket att insatsen var högt uppskattad och givande för deltagarna. Sist i utvärderingen gavs deltagarna möjlighet att fritt kommentera dagen och här redovisas ett axplock av kommentarerna:

”Bra föreläsningar och ett viktigt ämne. Borde vara obligatoriskt för läkare inom allmänmedicin/distriktsläkare”

”Gav oss svar på det vi redan misstänkte att primärvården inte är bekväma att tala om sexualitet. Givande föreläsning alla tre. Gav mig i mitt arbete även inspiration att fråga en patient vidare om sex och då framkom det ny information angående samlagssmärta som kanske inte kommit fram annars”
”Lärorik Information och jättebra föreläsare. Tack!”

”Bra och intressanta föreläsningar. Arbetar på gymnasium och mycket av föreläsningarna har jag nytta av i mitt arbete. Jobbat länge och ändå gav det mig mycket ny information och den del bevis på att jag tänker rätt”

Att undervisa SSOR

Kunskapsnätverket hiv/STI Mellansverige gav i uppdrag till RFSU Stockholm att ta fram en utbildning med målgruppen personal inom skolan. Vi beställde en utbildning för specifikt personal som arbetar inom mellanstadiet för att erbjuda verktyg hur en kan prata om sexualitet, samtycke och relationer för barn i mellanstadiet. Vi beställde också en utbildning som riktar sig till personal som är verksam inom högstadiet och gymnasiet där fokus skulle ligga på hur en kan prata och om hiv/STI med fokus på att ge de unga en stärkt självbild och hälsa. Varje utbildning delades upp i två omgångar, en del 1 och del 2. Vi avtalade också om pris för att få spela in utbildningarna för att kunna erbjuda deltagare att se dem i efterhand. Utvärdering efter insatsen gav för handen att utbildningen som riktade sig till mellanstadiet gav höga betyg och att föreläsaren var mycket kunnig och pedagogisk. Däremot gav utbildningen som riktade sig till högstadiet och gymnasiet ett betydligt lägre betyg vilket även representanterna från nätverket upplevde. Detta berodde nog till största delen på att den tilltänkte föreläsaren byttes ut i ett sent skede och ersättaren upplevdes som oerfaren som föreläsare och något ostrukturerad. Detta återkopplades till RFSU vilket mynnade ut i en kostnadsfri extra föreläsning med samma föreläsare som hade mellanstadiet. Det extra utbildningstillfället kommer att ges i mars 2026.

Chemsexföreläsning

Ett alltmer uppmärksammat fenomen är trenden kring att använda sig av droger i samband med sex, något som förekommer mest inom MSM-gruppen. RFSU Stockholm har en Chemsex-mottagning där man erbjuder samtalsstöd för personer som använder droger i samband med sex. Från den mottagningen engagerades föreläsare Daniel Enger att hålla en digital föreläsning om ämnet. Målgruppen för insatsen var all personal inom hälso- och sjukvården, skolan, Socialtjänst samt övriga med intresse för frågan. Till föreläsningen anmälde sig 50 st deltagare och utvärdering visar på ett högt betyg.

Smittfri hiv med Posithiva Gruppen

I samarbete med Posithiva gruppen anordnades två webinarier med titeln ”Att leva med hiv idag – vård och bemötande i en tid av smittfri hiv”. Webinarierna innehöll uppdaterad kunskap om hiv och om att leva med hiv idag. Syftet var att personal inom primärvård, äldreomsorg, tandvård och andra vårdinstanser ska känna sig trygga i sina roller och att kunna ge ett gott bemötande samt god vård till personer som lever med hiv. Detta koncept har nätverket arrangerat i flera år och 2025 provade vi att hålla dem som lunchwebbinarier. Medverkade gjorde Fredrik Rücker, Smittskyddsläkare i Dalarnas län, Epidemiologer från Folkhälsomyndigheten samt en panel bestående av personer som lever med hiv.

Offentlig föreläsning om hiv

Region Sörmland och Örebro har genomfört live-föreläsningar riktade till allmänheten på utvalt bibliotek. Uppdraget genomfördes av personer från Posithiva gruppen där två personer kom och var på plats. En fysisk föreläsning på Eskilstuna stadsbibliotek som handlade om hiv och att leva med hiv som leddes av två personer som lever med hiv, varav en var författaren Ophelia. Föreläsningen riktade sig till allmänheten men flertal personer som lever med hiv samlades på biblioteket. 14 personer deltog i föreläsningen och fick med sig Ophelias bok. En direktsändande reporter intervjuade Daniel från Posithiva Gruppen samt Ophelia om bl.a. smittfri hiv. I samband med det gjordes det ett två sidors reportage i Ekuriren om att leva med hiv och bli nekad hivtest som kvinna.

INFORMATION/KOMMUNIKATION/KAMPANJ

Lokala gonorrékampanjer

Under 2025 har ingen gemensam kampanj tagits fram av nätverket utan varje region har haft sina egna lokala kampanjer som kärngrupsmedlemmarna har delgett varandra i syfte att ge skapa inspiration och idéer. Vissa regioner har generöst delat med sig av budskap och design och layout. Dessa har fått godkännande för spridning då de är framtagna av regionens egna kommunikationsavdelning och inte framtaget av någon extern firma.

ÖVRIGA PROJEKT

Under året har följande projekt pågått:

- Webbaserad smittspårnings-/partnerspårningsutbildning, som komplement till regionernas fysiska utbildningar.
- Framtagande av information om STI i 1177-manér som kan användas till tryck av affisch och informationsfoldrar

KONFERENSER

- Deltagande i lansering av Folkhälsomyndighetens [Handlingsplan mot hiv, aids och vissa andra sexuellt överförbara infektioner](#)
- Deltagande i SIFUs konferens om sexuell hälsa med fokus på bemötande, samtalsmetoder och behandling under december 2025.
- Deltagande i Folkhälsomyndighetens organisationsforum juni 2025.
- FSUM-konferens Uppsala

KONTAKTUPPGIFTER:

Region Dalarna – Pia Haqwinzon, 023 - 49 07 48
Region Gävleborg – Lina Hökdahl, 026 - 15 51 50
Region Sörmland- Kajsa Saleem, 076 - 723 47 80
Region Uppsala - Marie Björlin, 018 – 611 03 85
Region Västmanland – Maria Kling Kullback, 021 – 17 37 33
Region Örebro -Karin Johansson 019 – 602 67 44